

Kronika wydarzeń Bieszczadzkiego Parku Narodowego –2007–

14.01.2007

Niemal sto osób uczestniczyło, w dorocznym opłatkowym spotkaniu przewodników turystycznych z przedstawicielami instytucji zajmującymi się ochroną przyrody oraz rozwojem turystyki. Spotkanie odbyło się w Ośrodku Caritas w Myczkowcach. Bieszczadzki Park Narodowy reprezentowali na spotkaniu dyr. Tomasz Winnicki oraz Wojomir Wojciechowski.

9.02.2007

W Ośrodku Informacyjno-Edukacyjnym Bieszczadzkiego Parku Narodowego w Lutowiskach otwarto wystawę – kiermasz gobelinów wykonanych w czasie warsztatów tkackich w Tarnawie Niżnej. Prezentowane na wystawie prace powstały w 2006 r. Autorami są dzieci i dorośli – w większości uczestnicy podobnych zajęć prowadzonych w latach poprzednich. Inspirowane pięknem bieszczadzkiego krajobrazu gobeliny zostały wykonane z ręcznie przędzonej owczej wełny. Warsztaty zorganizowało Stowarzyszenie Górnego Sanu, dzięki dofinansowaniu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w ramach programu INTERREG III, zarządzanego przez Stowarzyszenie Euroregion Karpacki Polska w Rzeszowie.

22–25.02.2007

Odbył się XXV Jubileuszowy Ogólnopolski Bieszczadzki Rajd Narciarski. Jako bazę wybrano Ośrodek Wypoczynkowy „Smerek” w Smereku, który bardzo gościnnie przyjął organizatorów i narciarzy. Organizatorami byli: Bieszczadzki Park Narodowy i Grupa Bieszczadzka GOPR, a współorganizatorami: Urząd Gminy Cisna, Urząd Gminy Lutowiska, Stowarzyszenie Rozwoju Wetliny i okolic. Organizacją logistyczną imprezy zajął się Ośrodek Informacyjno-Edukacyjny BdPN w Lutowiskach. W rajdzie wzięło udział ponad 100 uczestników z całej Polski, w tym reprezentanci kilku parków narodowych.

26.02.2007

W Krakowie odbyło się posiedzenie prezydium Rady Naukowej BdPN. Głównym tematem spotkania były: niestabilna sytuacja finansowa parku na przełomie roku, nowy statut organizacyjny BdPN, problem mieszkań pracowniczych (naciśki na sprzedaż mieszkań dla pracowników będących w służbie Parku), zmiany zasad finansowania parków (jednostka sektora finansów publicznych) i problemy z tego wynikające.

Marzec 2007

Ukazał się album „W lasach Podkarpacia”. Publikacja jest próbą pokazania w sposób syntetyczny walorów przyrodniczych i kulturowych lasów Podkarpacia, poprzez prezentację bogatego materiału fotograficznego. Wśród autorów zdjęć są również pracownicy BdPN – Cezary Ćwikowski oraz Antoni Derwich.

21.04.2007

W Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym Bieszczadzkiego Parku Narodowego w Ustrzykach Dolnych odbyło się uroczyste otwarcie wystawy prac plastycznych dzieci przedszkolnych. Wystawa, zorganizowana z okazji Światowego Dnia Ziemi, stanowi podsumowanie programu edukacji ekologicznej dla dzieci w wieku 5–7 lat z bieszczadzskich przedszkoli, pt.: „Kolorowe rozmowy z mieszkańcami naszej Ziemi”.

Program ten, zorganizowany już po raz dwunasty, ma na celu: rozbudzenie zainteresowania przyrodą i jej zróżnicowaniem, uwrażliwienie na los roślin i zwierząt cierpiących i ginących z winy człowieka, kształtowanie szacunku do życia oraz poczucia odpowiedzialności za naszą Ziemię, rozwijanie umiejętności wyrażania kolorowymi rysunkami stosunku do roślin i zwierząt – mieszkańców Ziemi.

22.04.2007

Na Polach Mokotowskich w Warszawie odbył się festyn w ramach obchodów Dnia Ziemi. Tegoroczne święto przebiegało pod hasłem „Ziemia odzyskana”. Uczestniczyli w nim przedstawiciele wszystkich 23 parków narodowych, prezentując walory przyrodnicze swojego parku, rolę parku w zachowaniu bądź odzyskaniu cennych ekosystemów czy gatunków. Przedstawiano ofertę wydawniczą parku oraz organizowano gry i zabawy edukacyjne dla dzieci i młodzieży. Głównym tematem tegorocznej prezentacji Bieszczadzkiego Parku Narodowego była ochrona bieszczadzkiej puszczy, jako miejsca do życia rzadkich i chronionych gatunków. Zwrócono uwagę na to, że zmniejszanie się areалу rozległych kompleksów leśnych zagraża egzystencji dużych ssaków. Dzięki ścisłej ochronie ekosystemów puszczańskich zachował się w Bieszczadach pełny zestaw zarówno dużych drapieżników (niedźwiedź, wilk, ryś, żbik) jak i roślinożerców (żubr, jeleń, sarna). BdPN reprezentowali pracownicy OND – Barbara i Cezary Ćwikowscy oraz Paweł Gwóźdź.

3.05.2007

Członkowie Grupy Turystycznej Roztocze oraz Bieszczadzki Park Narodowy zaprosili do Ośrodka Informacyjno-Edukacyjnego w Lutowiskach na wystawę fotografii przedstawiającej piękno regionu Roztocza. Na wystawę składało się bli-

sko 60 barwnych fotografii ukazujących piękno krajobrazu, dzikie lasy, wąwozy i rzeki oraz zabytkową architekturę murowaną i drewnianą, zapomniane krzyże i kapliczki. Autorami prac byli: Jolanta i Tomasz Dziubińscy, Hubert Michałek, Marek Nasiadka, Marek Piotrowski, Grzegorz Szkutnik, Marcin Turski i Krzysztof Zdeb. Wystawę oglądać można było w okresie od maja do lipca.

23–24.05.2007

Odbyło się dwudniowe wyjazdowe posiedzenie Rady Naukowej BdPN. Spotkanie w Lutowiskach i Wołosatem poświęcone było głównie problemom zagospodarowania przestrzennego niektórych fragmentów parku narodowego. W trakcie spotkania architekci Ł. Winnicki i A. Bobrecki przedstawili koncepcje zagospodarowania: parkingu i pola namiotowego w Berehach Górnych, kompleksu usług turystycznych Campingu Górna Wetlinka (pola namiotowe dla turystów pieszych, miejsca dla karawangu, organizacja obozów młodzieżowych – w tym harcerskich, infrastruktura gastronomiczna), Przełęczy Wyżnej (parking gminy Lutowiska wraz z wyposażeniem gastronomiczno-sanitarnym), parkingu BdPN na Przełęczy Wyżniańskiej, parkingu BdPN w Ustrzykach Górnych, obiektów infrastruktury turystycznej w Wołosatem (parking, pole namiotowe, schronisko, gastronomia), pola namiotowego (dla turystów zmotoryzowanych i pieszych) w Bereżkach, parkingu BdPN w Bukowcu.

14.06.2007

W Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym BdPN w Ustrzykach Dolnych została otwarta wystawa, przygotowana przez rzeszowski oddział Instytutu Pamięci Narodowej, zatytułowana „Bieszczady w Polsce Ludowej 1944–1989”. Przedstawiała ona powojenne losy regionu bieszczadzkiego. Życie polityczne, społeczne, gospodarcze i religijne zostało zilustrowane poprzez bogaty materiał ikonograficzny oraz prasę, obwieszczenia państwowe i dokumenty wytworzone przez organy bezpieczeństwa PRL. Ekspozycja posiadała charakter chronologiczno-tematyczny i swoim zakresem obejmowała teren Bieszczadów oraz tzw. Przedgórze Bieszczadzkiego. Składała się z 27 paneli wystawienniczych. Na części z plansz autorzy umieścili krótką notatkę dotyczącą prezentowanego tematu z zaznaczeniem najważniejszych dla niego problemów i wydarzeń. Ogółem było to ok. 16 problemowych zagadnień, które starano się przybliżyć odbiorcy. Warto wspomnieć, że większość zdjęć umieszczonych na ekspozycji była prezentowana po raz pierwszy. Wystawa mogła powstać w takim zakresie dzięki pomocy wielu osób i instytucji, które udostępniły Instytutowi fotografie i dokumenty ze swoich zbiorów archiwalnych. Otwarcie wystawy miało miejsce przy okazji inauguracji 2-dniowej konferencji naukowej, która pod takim samym tytułem odbyła się w Ustrzyckim Domu Kultury. Wystawa prezentowana była do końca września.

13–15.06.2007

W Bieszczadzkiem Parku Narodowym przebywał Herve Lethier – przedstawiciel Rady Europy. Przez trzy dni weryfikował BdPN pod kątem przedłużenia na kolejne 5 lat Dyplomu Rady Europy, który BdPN posiada jako jeden z dwóch parków w Polsce. H. Lethier zapoznał się z systemem ochrony BdPN, odwiedził też najbardziej atrakcyjne i cenne przyrodniczo miejsca w parku. Wizyta zakończyła się pozytywnym raportem. Weryfikacja wymogów pozwalających na przedłużenie wyróżnienia dla BdPN trwała 12 miesięcy. Ostatecznie przedłużono wyróżnienie na kolejnych 5 lat.

27–29.06.2007

Już po raz szósty BdPN był organizatorem seminarium dla pracowników parków narodowych. Głównym tematem seminarium była edukacja ekologiczna i udostępnianie parków narodowych do zwiedzania. Trzydniowe seminarium zostało zorganizowane na Ukrainie. Na zaproszenie Parku Narodowego Podolskie Towrty uczestnicy seminarium zapoznali się z systemem ochrony przyrody na Ukrainie oraz poznali najważniejsze zagadnienia związane z edukacją ekologiczną. Dzięki udziałowi w seminarium przedstawiciela Departamentu Ochrony Przyrody MŚ dyskutowano również nad przyszłością edukacji w parkach narodowych. Oprócz aspektu przyrodniczego seminarium miało również wymiar kulturowo-historyczny. W ciągu trzech dni jego uczestnicy zwiedzili wiele miejsc związanych z polską tradycją tej części Ukrainy, m.in. Kamieniec Podolski, Chocim, Okopy Świętej Trójcy, Czerwonograd, Jazłowiec, Buczacz, Stanisławów. Współorganizatorem seminarium było Ministerstwo Środowiska, a współfinansował całe przedsięwzięcie NFOŚiGW.

Lipiec–Sierpień 2007

Tradycyjnie już Ośrodek Naukowo-Dydaktyczny Bieszczadzkiego Parku Narodowego w Ustrzykach Dolnych zorganizował w lipcu i sierpniu cykl prelekcji pt. Wakacyjne spotkania z przyrodą.

6 lipca – Polska krajem winnic? O historii, teraźniejszości i perspektywach rozwoju uprawy winorośli nad Wisłą i Odrą – mgr Wojciech Bosak, Polski Instytut Winorośli i Wina

13 lipca – Pieniny – perła Karpat Zachodnich – mgr Maciej Szajowski, Pieniński Park Narodowy

20 lipca – Spotkania ze zwierzętami – mgr inż. Cezary Ćwikowski, Bieszczadzki Park Narodowy

27 lipca – Przyroda okolic Przemyśla – dr Wojciech Paul, Instytut Botaniki Polskiej Akademii Nauk w Krakowie

3 sierpnia – Tajemniczy świat pogranicza. Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie” – mgr Grażyna Holly, Bieszczadzki Park Narodowy

10 sierpnia – Roztocze – kraina jodły, buka i tarpana – mgr Paweł Marcza-kowski, Roztoczański Park Narodowy

17 sierpnia – Osobliwości powierzchniowych i podziemnych zjawisk kraso-wych – dr Ryszard Prędko, Bieszczadzki Park Narodowy

24 sierpnia – Wędrówki po Huculszczyźnie śladami Stanisława Vincenza – prof. dr hab. inż. Kazimierz Wiech, Katedra Ochrony Roślin Akademii Rolni-czej w Krakowie

31 sierpnia – Bajkał – prof. dr hab. Stefan Skiba, Instytut Geografii Uniwer-sytetu Jagiellońskiego.

Lipiec 2007

W Lutowiskach odbyły się kolejne już targi końskie. Ta reaktywowana przed kilku laty impreza nawiązuje do tradycji przedwojennych targów bydła, z któ-rych Lutowiska słynęły na całą Europę. BdPN jest głównym współorganizatorem i sponsorem tej imprezy. W tym roku wystawił też do sprzedaży najwięcej koni, pochodzących z Zachowawczej Hodowli Konia Huculskiego w Wołosatem.

Sierpień 2007

Film „Poznaj Prawdziwe Bieszczady” – według scenariusza i realizacji Jacka Szarka z TVP3 Rzeszów – zdobył I nagrodę na IX Międzynarodowym Festiwalu Filmów Turystycznych „Tour Film” w Poznaniu, w kategorii „Film telewizyjny”. Ten film ma przekonać turystów, że Bieszczady warto odwiedzać nie tylko latem, kiedy szlaki są zatłoczone, ale również zimą, wiosną i jesienią. Wtedy góry te są najpiękniejsze. Film nie jest czymś w rodzaju przewodnika po Bieszczadach, nie opowiada też chronologicznie ich historii. Pokazuje za to niezwykle zjawiska za-chodzące w naturze i przypomina fenomen przyrodniczo-kulturowy tych gór. Autorzy chcieli przekazać, że bieszczadzką przyrodę trzeba chronić, ale należy ją także udostępniać turystom. Żeby poznać prawdziwe Bieszczady musimy odwie-dzać je jak najczęściej. Warto jednak wiedzieć, kiedy i z kim wyruszyć na połoniny i w krainę dolin. Kolejne wyprawy zapowiadają ludzie, którzy w Bieszczadach żyją i pracują już prawie pół wieku, i są ich historią: Wojomir Wojciechowski z Biesz-czadzkiego Parku Narodowego i Tadeusz Zając z Nadleśnictwa Lutowiska. Oprócz nich ekipę TVP3 Rzeszów na spotkanie z Bieszczadami prowadzili doświadczeni przyrodnicy, leśnicy i historycy. Dzięki tym ludziom udało się sfilmować i sfoto-grafować niezwykle widoki, stanąć oko w oko z dzikimi zwierzętami i odnaleźć ślady burzliwej przeszłości tych terenów. I przekonać się, że owiane legendą dzikie Bieszczady naprawdę istnieją...

3.08.2007

W Ośrodku Informacji i Edukacji Turystycznej w Lutowiskach Bieszczadzkiego Parku Narodowego otwarto wystawę fotografii pt. „Tam gdzie połoniny”, autorstwa Ewy i Andrzeja Bujalskich. W czasie otwarcia odbyła się prezentacja fragmentu nowego filmu autorstwa Ewy i Andrzeja Bujalskich, pt. „Cerkwie w powiecie bieszczadzkim”. Wystawę można było oglądać do końca września.

15.09.2007

W okolicach Wołkowego Berda na terenie Bieszczadzkiego Parku Narodowego patrol straży granicznej odnalazł kobietę – Czechenkę wraz z dwuletnim chłopcem. Oboje byli skrajnie wyczerpani. Z zeznań kobiety wynikało, że kobieta zostawiła w górach trójkę dzieci, które nie miały już sił iść dalej. Niestety całą trójkę straż graniczna odnalazła martwą. To największa tragedia, do jakiej doszło na terenie BdPN, w związku z próbą nielegalnego przekroczenia granicy. W zasadzie nie ma tygodnia, aby funkcjonariusze SG nie odnajdywali nielegalnych imigrantów próbujących przez zieloną granicę przedostawać się z Ukrainy do Polski.

20–22.09.2007

Puszcze karpackie i ich znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – to temat konferencji, która odbyła się w Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym BdPN w Ustrzykach Dolnych. Przez trzy dni naukowcy z Polski, Słowacji i Ukrainy dyskutowali nad sposobami ochrony puszczy karpackiej.

20.09.2007

W ramach Międzynarodowej Konferencji Rezerwatu Biosfery Karpaty Wschodnie obradowała Rada Naukowa BdPN. Głównym tematem spotkania była kwestia budowy przejścia granicznego Wołosate – Łubnia. Już trzeci raz RN zajęła się tym problemem. Podobnie jak poprzednio jej stanowisko było zdecydowanie negatywne. Rada uznała pomysł uruchomienia przejścia granicznego w centrum parku narodowego jako zagrażający i podważający sens istnienia i funkcjonowania BdPN. Droga od granicy przez Wołosate do Ustrzyk Górnych przecina ważne korytarze ekologiczne, które przestałyby funkcjonować w momencie zintensyfikowania ruchu samochodowego.

28–29.09.2007

Po raz 31 Bieszczadzki Oddział PTTK w Ustrzykach Dolnych oraz Bieszczadzki Park Narodowy zorganizowali Akcję „Czyste Góry”. Podobnie jak w latach poprzednich głównym celem rajdu było posprzątanie szlaków turystycznych na terenie parku narodowego. W tym roku organizatorzy postawili mocny nacisk na edukację ekologiczną. Prawie każda trasa pokrywała się ze ścieżkami eduka-

cyjnymi wytyczonymi przez BdPN. Udział w rajdzie, w charakterze przewodników, pracowników BdPN oraz nauczycieli uczestniczących od wielu lat w programach BdPN gwarantował edukacyjny charakter imprezy. Odzwierciedleniem tego był konkurs turystyczno-przyrodniczy. Jego uczestnicy musieli wykazać się sporą wiedzą w zakresie krajoznawstwa, ekologii, ochrony przyrody.

15.10.2007

W Ośrodku Informacji i Edukacji Turystycznej BdPN w Lutowiskach otwarto wystawę malarstwa Tomasza Żyto-Żmijewskiego. Założyciel i jedyny twórca „Studia Muzyki Ziemi – kapsuły czasu” – galerii autorskiej w Polanie, należy do najciekawszych bieszczadzkich artystów. W swojej twórczości łączy różne techniki malarskie i środki wyrazu artystycznego. Wystawa była prezentowana do końca listopada.

14.12.2007

W Ustrzyckim Domu Kultury odbył się jubileuszowy 15 finał konkursu „Zachowamy piękno i walory przyrodnicze Bieszczadów”. W programie uczestniczyło 204 uczniów z 13 gimnazjów bieszczadzkich. Były to: Gimnazjum nr 1 w Ustrzykach Dolnych, Gimnazjum nr 2 w Ustrzykach Dolnych, Gimnazjum nr 1 w Zagórz, Gimnazjum nr 2 w Zagórz, Gimnazjum w Olszanicy, Gimnazjum w Tarnawie Dolnej, Gimnazjum w Lutowiskach, Gimnazjum w Komańczy, Gimnazjum w Lesku, Gimnazjum w Czarnej, Gimnazjum w Uhercach, Gimnazjum w Wojtkówce, Gimnazjum w Myczkowie. Jubileuszowy konkurs drużynowo wygrało Gimnazjum z Tarnawy Dolnej przed Gimnazjum nr 2 Ustrzyki Dolne i Gimnazjum z Lutowisk. Indywidualnie zwyciężył Miłosz Mach z Tarnawy Dolnej, przed Wojciechem Pluskwą również z Tarnawy, Izabelą Śmietaną – z Gimnazjum nr 2 Ustrzyki D., Anną Kardasz z Gimnazjum nr 1 w Zagórz oraz Michałem Pełdikiem z Lutowisk. Impreza była też okazją do uhonorowania osób najbardziej aktywnych i zasłużonych dla przyrody Parku. Odznaczeniem – „Zasłużony dla ochrony BdPN” – zostali wyróżnieni nauczyciele: Dorota Dulęba-Skiba, Renata Kaczmarzka, Zofia Nawracaj, Maria Nowak, Anna Śmietana, Małgorzata Tkacz, Barbara Winnicka. Wśród wyróżnionych instytucji znalazł się NFOŚiGW oraz WFOŚiGW w Rzeszowie, a indywidualnie nagrody odebrali również ich przedstawiciele: Anna Majewska z NFOŚiGW i Jan Węgrzyniak z WFOŚiGW. Jubileuszowy finał imprezy uświetnił występ harcerskiego zespołu „Wołosatki” z Kielc, od prawie 30 lat związanego z Bieszczadami i Bieszczadzkiem Parkiem Narodowym.

12.11.2007

Ze względu na bezpieczeństwo turystów BdPN wprowadził nowe zasady zimowego wędrowania po górach. W myśl art. 15 regulaminu BdPN turysta wchodzący na szlak powinien planowaną trasę wycieczki zgłosić w leśniczówce BdPN.

Zgłoszenie może być telefoniczne lub osobiste. Wykaz punktów, w których można zgłosić wyjście został zamieszczony na stronie internetowej BdPN. Obowiązek zgłaszania zimowych wycieczek mija 24 kwietnia 2008 r.

Wydawnictwa

Ukazał się piętnasty tom Roczników Bieszczadzkich. To cykliczne wydawnictwo zamieszcza przede wszystkim materiały i referaty z konferencji, która rokrocznie odbywa się w Ustrzykach Dolnych i poświęcona jest zasobom przyrodniczym Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie”. Od 2007 roku Roczniki Bieszczadzkie znalazły się na liście czasopism naukowych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, co w znacznym stopniu podniosło rangę czasopisma.

Na zlecenie i we współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie Bieszczadzki Park Narodowy wydał w nakładzie 10 tys. egz. plakat „Edukacja ekologiczna w polskich parkach narodowych.” Plakat w atrakcyjnej plastycznej formie przedstawia dane teleadresowe wszystkich parków narodowych oraz NFOSiGW.